

Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα

Η παροιμιώδης αυτή έκφραση, προέρχεται από τον μύθο του Αισώπου, «Ανὴρ κομπαστής», και χρησιμοποιείται για όσους καυχούνται για κάτι και το υποστηρίζουν, αλλά αδυνατούν να αποδείξουν τα λεγόμενά τους.

Σύμφωνα με τον μύθο, ένας αθλητής που βρισκόταν στην Αθήνα καυχιόνταν συνέχεια ότι σε αγώνες στην Ρόδο είχε πραγματοποιήσει ένα τεράστιο άλμα. Καθώς δεν τον πίστευε κανείς, αυτός έλεγε στους Αθηναίους να πάνε στη Ρόδο και να ρωτήσουν τους θεατές των αγώνων. Τότε ένας Αθηναίος πήγε στο σκάμμα και με το χέρι έγραψε πάνω στην άμμο τη λέξη «Ρόδος». Μετά γύρισε προς τον καυχησιάρη αθλητή και του είπε: «*Αυτού γαρ και Ρόδος και πήδημα*», το οποίο έχει μείνει ως «ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα». Το προφανές νόημα είναι ότι ο καθένας έχει οποτεδήποτε την δυνατότητα να αποδείξει τις δυνατότητές του και δεν χρειάζεται η επίκληση μυθικών προγόνων, κατορθωμάτων κτλ.

[Το ρητό πέρασε και στην λατινική γραμματεία, όπου μεταφράστηκε ως «hic Rhodus, hic saltus» και χρησιμοποιήθηκε, μεταξύ άλλων, κι απ' τον Κικέρωνα. Αργότερα το χρησιμοποίησαν ο Χέγκελ και ο Καρλ Μαρξ σε συμφραζόμενα για τον «Λόγο» και την «Επανάσταση» αντιστοίχως. Πλην όμως, και οι δυο, που δεν φαίνεται να είχαν καταλάβει την αρχική ιστορία, το μετέφρασαν στα γερμανικά ως «*Hier ist die Rose, hier tanze*», δηλαδή «ιδού το ρόδο (τριαντάφυλλο), χόρευε». Το λάθος τους, εκτός της ιστορικής άγνοιας του μύθου, εντοπίζεται στο ότι, προφανώς μπερδεψαν το Rhodus(=Ρόδος) με το rhodion(=τριαντάφυλλο) και επιπλέον αντί να μεταφράσουν την λατινική λέξη «saltus» (ουσιαστικό) που σημαίνει «πήδημα», λανθασμένα μετέφρασαν την λέξη «salta» (προστακτική) που σημαίνει «πήδα», «χόρευε».]

Πηγές

slang.gr | marxists.org